

M E D Y C Y N A

W E T E R Y N A R Y J N A

SERDECZNE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
wszystkim naszym czytelnikom i współpracownikom
składa Redakcja

DR MARIAN LANOWSKI

Naczelnik Wydz. Wet. U. W. Gdańsk

Rola lekarza weterynaryjnego w budowie nowego ustroju wsi

(Artykuł wyróżniony przez Departament Weterynarii Ministerstwa Rolnictwa i R. R.).

Polska z przed września 1939 r. była państwem obszarowo-kapitalistycznym. Obok obszarników, posiadaczy poważniejszych połaci ziemi w kraju, istniały gospodarstwa wyzyskiwaczy, bogaczy wiejskich oraz przeważające masy chłopstwa średnio i małorolnego jakoteż bezrolnej biedoty wiejskiej.

Niektórzy lekarze wet. wykonując wówczas rozliczne czynności zadawali się szkoleniem zawodowym i dążeniem do zdobycia maksymalnych wiadomości teoretycznych i praktycznych uważając zawód wykonywany za źródło bytu. Opieka nad zdrowiem zwierząt ograniczała się wtedy przeważnie do prywatnego lecznictwa wykonywanego przez wolno-praktykującego lekarza wet. nie zapewniającego właściwej opieki biedocie wiejskiej, która w wielu wypadkach na taką pomoc nie mogła sobie pozwolić. Większość lekarzy wet. posiadając nie tylko wysokie kwalifikacje zawodowe ale również i ideowe i moralne wówczas już należycie pojmowała ich rolę uważając za swój obowiązek pracę dla społeczeństwa, udzielając w wielu wypadkach bezinteresownej pomocy biedniejszym masom posiadaczy zwierząt.

Wielu z nich brało wówczas czynny udział w pracy społecznej dążąc do uświadomienia

szerokich rzesz chłopskich i stając się z ludu wyrosłą i z ludem związaną inteligencją kraju.

Z pośród wielkich i zasadniczych przemian jakie dokonały się w Polsce po drugiej wojnie światowej jedną z większych była przebudowa ustroju rolnego - reforma rolna polegająca na ustanowieniu państwowych majątków ziemskich, rozparcelowaniu ziemi obszarowej i przydzieleniu jej mało i bezrolnym chłopom.

W związku z narastaniem kapitalistów na wsi, którzy w różny sposób wyzyskują biedotę chłopską zachodzi potrzeba udzielenia wydatnej pomocy biednym i średnim chłopom, ograniczenie wzrostu wyzyskiwaczy wiejskich i przebudowy wsi przez rozwój spółdzielczości, przejście w dalszej perspektywie stopniowo i dobrowolnie z drobnej gospodarki indywidualnej na gospodarkę zespołową, jako wyższy stopień gospodarki rolnej na wsi.

Lekarz wet. a również i nauka weterynaryjna są najściślej związani z odbudową i przebudową wsi zmierzającą do jej dobrobytu. Lekarz wet. z mocy swego zawodu współpracuje w tak ważnej gałęzi rolnictwa jaka jest hodowla zwierząt, która w Polsce winna stać się jedną z głównych podstaw jej dobrobytu. Lekarz wet. obowiązany jest ściśle współpracować z majątkami państwowymi jako zasadniczymi ośrodkami hodowli zwierząt, umożliwiającymi biednemu chłopu zaopatrzenie się w inwentarz żywy oraz ze Związkiem Samo-

pomocy Chłopskiej celem racjonalnej pielęgnacji, żywienia zwierząt wogóle podniesienia kulturalnego wsi.

Przebudowa struktury rolnej wsi stwarza konieczność gruntownego przygotowania i wykształcenia jak najszerzych rzesz młodzieży chłopskiej która zdobytymi wiadomościami i własną pracą potrafi podnieść kulturę rolną oraz dotychczasową stopę życiową upośledzonych mas chłopskich. Lekarz wet. obowiązany jest jak najwydatniej współpracować w przygotowaniu i kształceniu tych rzesz chłopskich z dziedziny weterynaryjnej szczególnie higieny zwierząt i ich pomieszczeń, hodowli zwierząt gospodarskich i drobiu, zapobieganiu chorób itp. tak w ośrodkach jak i szkołach rolniczych, Uniwersytetach Ludowych, świetlicach wiejskich i zebraniach Związku Samopomocy Chłopskiej.

Lekarz wet. jest organem służby wet., tej organizacji za pomocą której Państwo zwalcza zaraźliwe choroby zwierząt dla hodowli niebezpieczne. Nie może być mowy o racjonalnym zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych bez współudziału szerokich mas chłopskich szczególnie mniej uświadomionej biedoty wiejskiej. Lekarz wet., jest obowiązany uświadamiać te masy chłopskie o istocie i niebezpieczeństwie tych chorób oraz konieczności ich zwalczania niekiedy i za pomocą rygorystycznych zarządzeń oraz prowadzić rzeczową politykę w sprawie odszkodowań, zapamóg i nagród wypłacanych ze Skarbu Państwa za zwierzęta zabite z urzędu i padłe z powodu tych chorób nie tylko zgodnie z obowiązującymi w tym kierunku przepisami ustawowymi ale również z uwzględnieniem interesów biedoty wiejskiej nieuświadomionej, którą winien otoczyć ojcowską opieką.

Masy chłopskie winny widzieć w lekarzu wet. swego najbliższego przyjaciela i doradcę. Celem zapewnienia lekarzom wet. ściślejszego powiązania się z masami chłopskimi w najbliższym czasie władze przeprowadzą reorganizację służby wet. polegającą na podzieleniu powiatów na rejony zależnie od ilości gmin i stanu pogłowia zwierząt w których wszelkie obowiązki służby wet. będą wykonywali rejonowi lekarze wet. współpracując ściśle z przodownikami wet., którzy zostaną ustanowieni w gromadach. Lekarz wet. obowiązany jest nie tylko odpowiednio przeszkolić tych przodowników wet. w kierunku higieny, dopilnowania zgłaszania zachorzeń zwierząt wśród objawów chorób zakaźnych, udzielenia pierwszej pomocy w nagłych wypadkach chorób ale również organa te należycie uświadamiać pod względem społecznym a również i politycznym tak aby istotnie stali się przodownikami w gromadach.

Lekarz wet. na odcinku pracy higieniczno-

sanitarnej chroniącej ludność przed niebezpieczeństwem zakażeń właściwych zwierzętom a przechodzących na ludzi oraz chroniący ludność przed zakażeniami mięsem i produktami pochodzenia zwierzęcego obowiązany jest przy każdej sposobności odpowiednio uświadamiać masy chłopskie i zwracać szczególną uwagę na olbrzymie niebezpieczeństwo jakie przedstawiają tajne uboje dla zdrowia ludzkiego.

Lekarz wet., obowiązany jest stale dbać o zdrowie i normalny rozwój pogłowia żywego inwentarza, będącego podstawą gospodarstwa kraju i kłaść w ten sposób fundamenty pod higienę społeczną.

Celem zapewnienia lecznictwa zwierząt szerokim masom chłopskim Państwo przystąpiło do budowy sieci lecznic dla zwierząt na obszarze całego kraju. Dla lecznic tych władze wyznaczyły odpowiednią taryfę opłat za leczenie i zużyte lekarstwa zapewniając w ten sposób pomoc szczególnie biedniejszym rzeszom chłopskim.

Lekarz wet., obowiązany jest do wytypowania odpowiednich obiektów na budowę takich lecznic przy współpracy odpowiednich władz, dopilnowania ich budowy wreszcie postawienia lecznictwa w tych lecznicach na najwyższym poziomie. Lekarz wet. lecznicowy obowiązany jest uczynić z lecznic ośrodkami wiedzy wet. przez inicjowanie tam odczytów, pokazów dla szerokich mas chłopskich oraz młodzieży szkół wiejskich.

Lecznictwo zwierząt jako powszechna potrzeba rolnictwa winno być przede wszystkim udostępniona biedniejszej masie chłopskiej według taryfy opłat określonej dla państwowych lecznic dla zwierząt. Nie istnieje zamiar zniesienia wykonywania wolnej praktyki przez lekarzy wet. w jej rozmaitych postaciach - za wyłączonej pracę lekarza wet. przysługuje mu odpowiednie wynagrodzenie w związku z którym winna być stosowana zasada umiarkowania tembardziej wobec biedoty wiejskiej.

Lekarz wet., winien stale sobie uświadamiać, że należy do społeczeństwa, tworzy jego część organiczną, jest organem społecznym, który wykonuje pewne zadania dla społeczeństwa i jest obowiązany swoje zdobycze naukowe i zawodowe oddać na usługi tego społeczeństwa.

Lekarz wet. zatem niezależnie od sumiennego wykonywania ciążących na nim obowiązków winien być również społecznikiem. Zawód wykonywany przez lekarza wet. nie może być uważany za źródło bytu lecz za postannictwo społeczne. Tym postannictwem społecznym to wykłady i uświadamienie szerokich mas chłopskich przy każdej sposobności, to pamięć, że służy narodowi i jego władzy ludowej. Kwalifikacje jedynie zawodowe nie są wystarczające bowiem lekarz wet. musi posiadać kwalifikacje ideowe i moralne.

Stanowisko takie lekarza wet. nie wynika z konieczności doskonalenia się - wprost prze-

ciwnie tylko dobry fachowiec przynosi korzyści chłopu może posiadać odpowiedni szacunek i wpływ na chłopą.

Mimo braku czasu z powodu pilnych zajęć urzędowych i zawodowych z powodu niestatecznej ilości lekarzy wet., braku środków lokomocji i w związku z tym wyteżonego wysiłku - lekarz wet. może być współtwórcą nowego porządku i służyć masie pracującej.

Lekarz wet., a szczególnie wykonujący funkcje administracyjne obowiązany jest do walki z wszelkimi przejawami biurokracji, grubiaństwa, pijaństwa, rozrzutności - musi świecić przykładem na każdym kroku swej pracy, musi stale pamiętać, że służy narodowi i jego władzy ludowej - musi stale pamiętać, że jest szermierzem jednej wielkiej idei - idei socjalizmu. Ci nieliczni lekarze wet., którzy nie zdążyli przebudować swej psychiki zgodnie z obecną rzeczywistością winni dokonać rewizji poglądów jak najrychlej o ile nie chcą zostać wyeliminowani poza nawias, współtwórców nowego ustroju rolnego.

Lekarz wet. bezpartyjny niechaj nie sądzi, że głębokim zmianom społecznym, gospodarczym, politycznym i kulturalnym może się przypatrywać obojętnie z chwilą gdy wykonuje sumiennie obowiązki zawodowe. Jako świadomy obywatel lekarz wet. winien znać swe obowiązki względem społeczeństwa i Państwa i włączyć się w nurt pracy twórczej mającej na celu realizację interesów biednego i średniego chłopą.

Nie wymaga się, aby lekarz wet. oddawał się przeważnie pracy społecznej wzgl. politycznej - przede wszystkim obowiązany jest wykonać sumiennie obowiązki zawodowe a w żadnym wypadku nie zapominać o konieczności tworzenia nowego typu lekarza wet., społecznego, związanego z ludem.

Lekarz wet. związany z ludem, współpracownik chłopą, jego przyjaciel, doradca i ordynik posiadający zaufanie u chłopą, najlepiej może uświadomić chłopą o konieczności zmian ustrojowych na wsi a w wypadkach gdy chłopą podejmą próby w tym kierunku - lekarz wet. winien udzielać im wskazówek i po-

parcia. W związku z wyzyskiem chłopą biednego stosowanym przez bogaczy wiejskich i konieczności walki klasowej na wsi lekarz wet. winien odpowiednio uświadamić szerokie rzesze chłopstwa i średnio rolnego.

Nie istnieje zamiar przerobienia lekarzy wet. na polityków gdyż wówczas zabrakłoby ich jako pracowników zawodowych sumiennie wykonujących zlecane im posłannictwo - lecz w związku z bezpośrednią stycznością z ludem udzielanie mu wyjaśnień i należytego oświecenia bieżących zagadnień politycznych.

W sprawie akcji współzawodnictwa indywidualnego i zespołowego podjętej samorzutnie przez wieś również i w kierunku wychowu większej ilości zwierząt hodowlanych drobiu podniesienia higieny pomieszczeń zwierząt i zwierząt samych - lekarz wet. winien akcję tę usilnie popierać, udzielając koniecznych porad i wskazówek i stać się jej świadomym propagatorem.

Lekarz wet. winien akcję współzawodnictwa indywidualnego i zespołowego wśród lekarzy wet. usilnie popierać i dążyć do jej rozszerzenia i pogłębienia.

Wdzięczną współpracę znajdzie lekarz wet. w Spółdzielniach szczególnie zbytu inwentarza żywego w związku z akcją urządzania i ulepszania targowisk zwierzęcych (miejsc spędów) mających na celu wyeliminowanie przestarzałej postaci domokrażnego handlu zwierzętami od zagrody do zagrody grożącego rozwojem zaraźliwych chorób zwierzęcych. Lekarz wet. winien organa pomocnicze jak sanitariuszy wet., ogładczy zwierząt rzeźnych i mięsa, dezynfektorów wet., a w przyszłości i przodowników wet. uświadomić o celowości przebudowy ustroju rolnego i wprzągnąć ich w akcję współdziałania w tym kierunku. Współpraca taka lekarza wet. z masami chłopskimi przyspieszy przebudowę ustroju rolnego wsi, przyczyni się do podniesienia mas chłopskich na wyższy poziom kultury i zapewni im dobrobyt a przez ich dobrobyt zabezpieczy miejsce naszemu narodowi wśród innych państw demokracji ludowej.